

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 175.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY MORNING, JULY 28th, 1930.

LETO XXXII.—VOL. XXXII.

Zenske borilke proti prohibiciji povsod sijajno napredujejo

New York, 26. julija. Ker se ameriške ženske zavedajo, da prohibicija ni prinesla razmer, kot so jih pričakovale, in da je v mnogih ozirih danes slabše kot pred upeljavo prohibicije, so se začele pridruževati organizaciji, katere namen je boriti se za odpravo prohibicije. V enem samem letu je k tej organizaciji pristopilo 175,000 ameriških žensk. Tako je izjavila Mrs. Charles Sabin, prominentna voditeljica ženske organizacije proti prohibiciji. Samo v newyorški državi je pridobila dotična organizacija v enem samem letu, odkar se je ustanovila, 60,000 novih članic, dočim šteje članstvo W. C. T. U., ki je ženska organizacija, ki se bori za prohibicijo, samo 50,000 članic, pa obstoji že 60 let. Mrs. Sabin je nadalje izjavila, da odkar imamo prohibicijo, je zmernost skoro nepoznana v Ameriki. Dočim je bilo pred prohibicijo v New Yorku 8,000 gostiln, je danes 32,000 skrivnih prostorov, kjer se toči opojna pijača. Mrs. Sabin je apelirala na ženske, da skrbno pazijo pri volitvah za koga volijo. O komurkoli vedo, da je pristaš prohibicije, bi morale voliti proti njemu, četudi je pristaš njih politične stranke.

Prodaja žganja v Kanadi se izplača

Montreal, Kanada, 25. julija. Komisija, ki kontrolira prodajo opojne pijače v provinci Quebec, je pravkar izročila državni blagajni \$8,000,000 čistega dobička od opojne pijače, poleg tega pa še \$2,800,000 od licenc izdanih onim, ki kupujejo opojno pijačo. Torej skoro enajst milijonov dolarjev čistega dobička. Mnogo so k temu dobičku prispevali žejni Amerikanci tostran meje.

Smrtni slučaj

Število smrtnih slučajev v Clevelandu je tekom prvih šest mesecev letošnjega leta močno nazadovalo, kot naznanja zdravstveni komisar dr. Rockwood. Lansko leto je umrlo v prvih šestih mesecih 6,204 oseb, jih je letos le 5,387. Zlasti se je zmanjšalo število smrtnih slučajev radi alkoholizma. Dočim jih je lansko leto umrlo radi alkohola 43 oseb, pa jih je letos samo 16, kar znači, da ljudje najbrž bolj šega kuhajo.

Ne bo razporok

V Clevelandu je zbolel sodnik Pearson, ki je predsedoval sodniji, pri katerih so se vršile razprave za razporoke. Trajalo bo dva meseca, predno bo ozdravel, in v tem času zakonski pari ne bodo mogli dobiti razporok.

Nedeljski brivci

Pred probatnim sodnikom Adamsom se bosta morala zagovarjati dva brivca, ker sta brila v nedeljo. Pritožil se je tozadevno Wm. Corrigan, pravdni zastopnik unijskih delavcev.

Delavski tajnik pride

V Clevelandu se pričakuje prihoda delavskega tajnika James Davis iz Washingtona. Baje je njegov prihod v zvezi s štrajkom hotelskih kuharjev, strežnikov in strežnic. Delavski tajnik bo skušal poravnati štrajk in spoprijazniti obe stranki.

Kunde ima sorodnika

Ime pomožnemu mestnemu kemiku je John Kunde. St. Clairski Kunde se je izjavil, da ni z njim nič v sorodu.

Kralj hobotov je zapustil milijon dolarjev sirotinim delavcem

Cincinnati, Ohio, 26. julija. James Edas How, kralj ameriških hobotov, ki je pred kratkim umrl v Staunton, Va., kjer je bil predsednik Wilson rojen, je pred dvema tednoma v tem mestu naredil oporoko, v kateri zapuščajo po \$5.00 vsakemu izmed svojih bratov, svoji razporočeni ženi in pastorku, dočim je določil, da gre ostanek njegovega premoženja, ki se računa, da znaša okoli en milijon dolarjev, "delavcem tega sveta." Dne 13. julija je dobil odvetnik Klein v tem mestu poziv, da pride takoj na železniško postajo, kjer je neki sestražani, umazani moški vprašal po njem. Klein je takoj spoznal svojega prijatelja How, katerega je peljal na svoj dom. Tu je kralj hobotov izjavil, da je prišel v Cincinnati, da naredi svojo oporoko, kar je tudi takoj storil. Trije prijatelji ranjkega so določili, da upravljajo njegovo premoženje kakor vedo, da bo v korist in podporo brezposelnih delavcev.

Papež pomaga prizadetim od potresa

Rim, 25. julija. Papež Pij je sklenil poslati osebnega zastopnika v ona mesta, ki so bila po potresu uničena, da dožene kako so katedrale, cerkve, seminarji in drugi katoliški zavodi poškodovani. Ko dobi sporočilo o storjeni škodi, bo ukrenil korake, da se poslopja zopet zgradi, a medtem je poslal papež tudi večjo svoto od potresa prizadetim.

Nagloma je umrl

včeraj zjutraj rojak Frank Grbec, v starosti 69 let, stanujoč na 935 E. 222nd St. V Ameriki je bival 41 let in zapuščal tukaj pet sinov in eno hčer, Anno omož. Kos, ter enega brata. Ranjki je bil doma blizu Kanala na Goriškem. Pogreb se vrši pod vodstvom pogrebnega zavoda A. F. Svetek v četrtek zjutraj ob 8:30 iz hiše Rud. Grbec, 18135 Marcella Rd. Preostalim naše iskreno sožalje.

Smrt mladega rojaka

Umril je po 13-mesečni bolezni Ignatius Slak, star 16 let, rojen v Clevelandu. Zapuščata starša: Anton in Anna Slak, brate Antona, Stanleya in Josepha, ter sestri Anno in Marie. Bil je član društva Mir št. 10 SDZ. Pogreb se vrši v torek ob 9. zjutraj pod vodstvom pogrebnega zavoda Louis Ferfolia iz hiše žalosti E. 153rd St., off Miles Ave. Naše iskreno sožalje!

Novi naročniki

Zadnje dneve so se naročili sledeči na "Ameriško Domovino": slovenski dnevnik: Louis Wess, John Rogelj, Ivan Kraker, Jugoslavia, Anton Turk, Kanada, Frank Hren, Ulrichsville, Ohio, Tom Jaksetič, Crosby, Pa., Antonia Sterlekar in R. Bauchar. Vsem prav iskrena hvala.

Maša zadušnica

Za pokojnim Jos. Zajc se bo brala sv. maša ob priliki druge obletnice njegove smrti, in sicer v torek, 29. julija v cerkvi sv. Vida.

Pozdrav iz Chicage

Pepca Zajc pošilja iz Chicage pozdrave vsem ljubljancem in Collinwoodčanom.

Plačilo računov

Račune za vodo, elektriko, plin in telefon lahko plačate v našem uradu. Prihranite si čas in denar.

Evropa se pripravlja za združenje

Silna nesreča v Angliji, ko se je utrgal oblak. Smrt in ruševine

London, 26. julija. V dolini Esk reke je nastala silna povodenj, ko se je nad dolino utrgal oblak in je začelo liti iz oblakov kot ob vesoljnem potopu. 22 mrtvih so dosedaj dobili v poplavljenem kraju, toda se boji, da bo število žrtev še veliko večje, kot so mislili. Številni rešilni čolni v mestu Whitby, Yorkshire, kjer je nastala povodenj, so zaposleni s tem, da iščejo žrtve. Brzojavna in telefonska zveza z bližnjimi kraji je prekinjena, ker je slednja telefonska in brzojavna žica pretrgana. Mnogo družin se nahaja v gorenjih nadstropjih svojih hiš, kamor že segajo valovi narasle reke. Trideset milj v okolici železnica sploh ne more posloovati. Rešilno moštvo je do sedaj rešilo že mnogo otrok, možkih in ženskih pred pogubonosnimi valovi. Rešilno moštvo izvršuje prava junaška dela. Nad 2000 prebivalcev v mestu nima strehe, in kakih 1000 se jih je še pravočasno umaknilo v hribe.

Daljni obiski

Na obisku pri sorodnikih Frank in Vinko Coff v Collinwoodu so se mudili teden dni Mr. in Mrs. Frank Pirc iz Denver, Colo., Mrs. Frances Povich iz So. Chicago, Ill. ter Mr. in Mrs. Anthony Zainer iz Waukegan, Ill. Ogedali so si slovensko naselbino in se pohvalno izrazili o veliki podjetnosti Slovencev naše metropole. Čudili so se lepoti naših narodnih domov, kakor S. N. Domu na St. Clair Ave., S. D. Domu v Collinwoodu, Slov. Domu na Holmes Ave. ter "Taboru v beli Ljubljani."

Pet novih potresnih sunkov povečalo grozo, ki vlada v Italiji

Potenza, Italija, 26. julija. Pet novih in močnih potresnih sunkov je danes znova preplašilo prebivalstvo v prizadetih krajih, ko je dospel laški kralj med svoje podanike, da se osebnoprepriča o grozi, ki tam vlada. Mnogo nadaljnjih hiš se je porušilo, toda to pot ni bil nihče ubit, dasi je bilo nekaj ranjenih. Prvi sunki so tesno sledili eden drugemu in prizadeli novo gorje prestrašenemu prebivalstvu, ki od same groze že spati več ne more. V pokrajini, prizadeti od potresa, zgleđa hujske kot na bojišču, kjer so granate in bombe delovale ves mesec. Kralj se je vozil po razpokanih in razbitih potah. Njegova navzočnost je bila videti, da prinaša ljudem novo upanje. Kralj ostane več dni v prizadetih krajih. Naznanja se, da namerava laška vlada odpovedati prebivalcem v prizadetih krajih vse davke za prihodnjih deset let. V mestu Melfi se je porušilo zidovje zaporov, in 17 jetnikov je skušalo pobegniti, da niso stražniki z revolverji jih ustražovali. Premestili so jih v drugo ječo.

Vreme

York, Pa., 26. julija. Storklja je danes obiskala Mrs. Ralph Moody, ki je stara šele 12 let. In direktorji okrajnih šol si sedaj belijo glave, kaj bi naredili z mlado materjo, ki mora hoditi še v šolo, dočim mora obenem pestovati sinčka. Zaenkrat jo pustijo v miru. Ko bo mati stara 18 let, bo sinko jih imel šest, in menda bosta še oba hodila v šolo.

Bivši sodnik spoznan krivim poštno sleparije v zvezi z bankrotom

New York, 26. julija. W. Bernard Vause, bivši okrajni sodnik v Brooklynu, je bil včeraj spoznan krivim poštno sleparije od zvezne porote. Spoznan je bil krivim, da je po pošti prodajal delnice bankrotirane tvrdke Columbia Finance Corporation, ki je krahirala lanskega decembra z deficitom \$400,000. Dasi je sodnik vedel, da so delnice brez veljave je slednje še prodajal in ponujal potom pošte odjemalcem. Dva tovariša bivšega sodnika sta bila tudi spoznana krivim, dočim je bil njegov sin oproščen. Ko so pred nekaj meseci zaprl Vauseja, se je takoj odpovedal sodniškemu uradu. Sleparil je, ko je bil še sodnik. To je že četrti sodnik v New Yorku, ki je tekom enega leta moral odstopiti radi sleparij, in sedaj preiskujejo detektivni delovanje petega sodnika. Vause bo obsojen na najmanj pet let zopora, in ko prestane kazen, ga bo aretirala državna oblast radi tatvine.

Dobrodošla hčerka

V Fairmount bolnici je obiskala teta štorklja v soboto zjutraj Mrs. Valentin Penosa, 877 E. 185th St. in prinesla zdravo hčerko. Mrs. Penosa je hčerka Mr. in Mrs. Vesel iz E. 185th St. Prav iskrene čestitke!

\$4000.00 rop

Proti večeru sta prišla v zlatarno Katz Jewelry Co., 10602 St. Clair Ave., dva roparja, ki sta zvezala lastnika in deklo v trgovini, zgrabila za \$4000 vrednosti zlatnine in se odpeljala z ropom po St. Clair Ave.

Ostro kritiko izvajajo delavski voditelji radi brezposelnosti

Najbolj ostrá kritika proti obstoječi brezposelnosti, ki se je slišala zadnje čase je bila izvajana od eksekutivnih uradnikov železniške unije, ki zborujejo v Clevelandu. Manifest eksekutivnih uradnikov pripoveduje med drugim: "Organizirano delavstvo bo prisiljeno delovati na to, da postava sama prevzame odgovornost potem delodajalcev, da se delavce zavaruje proti brezposelnosti. Ameriško delavstvo čaka in čaka, kdaj bodo delodajalci se spametovali dovolj, da ne bodo pustili milijone delavcev brez dela, potem ko so zaprli vsako naseljevanje, pa je kljub temu splošna brezposelnost. Sporadična brezposelnost, ki se pojavlja v Ameriki, prinaša miserijo in gorje milijonom družinam, in delavci morajo v takem položaju protestirati. Ogrorna Amerika, bogata Amerika, bi enake industrijske krize prav lahko preprečila. Nihče ne more zagovarjati sistema, da ko brezposelni ljudje trpijo lakoto, da prinaša brezdelni kapital obresti, da se more tak sistem zagovarjati. Otroci, ki ne dobivajo redne in tečne hrane, ne morejo odrasti v zdrave može in žene, in bodo kot slabiči prinesli več škode kapitalu kot koristi. Moderna industrija ima vsakojake rezerve, ki ji služijo v slabih časih, toda kdo ima rezervo za brezposelnost pri delavcih? In vendar je bistvena naloga industrije, da ima zdrave, dobro hranjene delavce. Brezposelnost je sramoten pečat moderne civilizacije, ki je danes zmerna, da pokriva vse potrebščine naroda. Brezposelnost se ne more zagovarjati v naši Ameriki. Industrijski in politični voditelji so nezmožni zastopati svoja mesta, in to je vzrok, da imamo brezposelnost.

Vlada znižala voznino za žito

Washington, 26. julija. Meddržavna trgovinska komisija je danes odredila, da morajo železnice znižati cene za prevoz žita po zapadnih državah in do glavnih pristanišč. Znižanje stopi v veljavo 1. oktobra. Železnice bodo zgubile pri tem kakih \$15,000,000 na leto.

Komunisti v Ameriki precej nazadujejo

Washington, 26. julija. Kongresna preiskovalna komisija, ki preiskuje delovanje komunistov v Zedinjenih državah, je izjavila, da imajo komunisti danes manj pristašev, kot so jih imeli pred petimi leti. Državni oddelek vlade cení število vseh komunistov v Ameriki na 16,000, dočim jih je bilo pred petimi leti 25,000. Komunisti v Ameriki imajo kakih dvajset svojih časopisov.

Nevarno zbolela

Nevarno je zbolela Mrs. Tezija Gruden, 1191 E. 71st St. Prijateljice so prošene, da jo obiščejo.

Maša zadušnica

Jutri, v torek, se bo brala sv. maša zadušnica v cerkvi sv. Vida za pok. Joe Zajcem, ki je umrl 29. julija 1928.

* Proračun Anglije za prihodnje leto znaša \$4,000,000,000.

* 14,000 kovinskih delavcev je zaštrajkalo v Lille, Francija.

Zopet krvava žrtev butlerske vojne med Italijani

Komaj so minili dobri trije tedni, kar ste padli dve žrtvi butlerske vojne med Italijani, Joe Porrello in Sam Tilocco, ko so zopet zadoneli strelji in butlerska kronika zaznamuje novo žrtev. Jim Porrello, brat pred tedni umorjenega Joe Porrello, je v soboto dopoldne kupoval živež v mesnici in groceriji, na Woodland Ave. in E. 110th St. Prodajalec mu je ravno zavijal kupljene stvari v papir, ko počijo zunaj na cesti trije strelji, razbite šipe zazvene in Jim Porrello se zgrudi na tla, zadet od neštevilnih svinčenih drobec iz lovske puške. Očividci umora pripovedujejo, da se je pripeljal pred omenjeno grocerijo v soboto dopoldne Ford touring avtomobil, v katerem so bili trije moški. Komaj se je avtomobil ustavil pred trgovino, ko se izza zastorov avtomobila prikažeta cevi dveh pušk, zaslišijo se trije strelji in avtomobil odbrzi okrog vogala po E. 110. cesti. Pozneje je policija dobila avtomobil, ki so ga rabili morilci in tudi puške, s katerimi so streljali. Banditje so vse skupaj pustili na Shaker Heights in pobegnili brez sledu. Policija je mnenja, da je umor posledica butlerskega maščevanja radi umorov bratov Lonardo, ki so bili umorjeni, do sedaj na nepojasnjem način. Stiri je Lonardi so padli, sedaj pa že dva Porrella in en njih "osebni stražnik" — Tilocco. In še pet bratov Porrello živi v Clevelandu, ki se v strahu ozirajo krog sebe in sprašujejo: Kdo bo padel prihodnji? Policija pa zopet stoji pred zagoneznim umorom, kot po navadi.

Papež namerava kupiti lastni parnik

Vatikan država, 26. julija. Papež Pij se peča z idejo, da bi kupil lastni parnik manjšega obsega. Ta parnik bi dal na razpolago svojim poslancem in misijonarjem, da se vozijo v kraje, kamor so poslani. Parnik bi nosil papeževo zastavo, rmeno in belo. Ta zastava pa bi bila priznana le v onih državah, ki so priznale Vatikan državo. Zedinjene države je še niso priznale.

Karte so odločile, kdo bo kandidat

Kerkimer, N. Y., 26. julija. Daniel Strobel in Fred Sauer bi cba rada bila kandidata za šerifa v Kerkimer county. Ker sta bila prijatelja, sta sklenila, da prevzame kandidaturu dotični, ki dobi pri igranju na karte. Igrala sta igro "High-Low-Jack." In Strobel je dobil ter je postal kandidat za šerifa, dočim mu bo Sauer pomagal v kampanji.

Trije obešeni radi umora v Kansas City

Kansas City, 28. julija. V tem mestu so danes obesili tri bandite, ki so pred dvema letoma, ob priliki republikanske predsedniške konvencije streljali s strojno puško v množico in pri tem ubili eno osebo.

Misijonarji bežijo iz Kitajske

Shanghai, 25. julija. 44 misijonarjev se nahaja na begu iz notranje Kitajske, ker so jih banditi in komunisti naprestano preganjali. Med begunci so ameriški kot tudi angleški misijonarji.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROCNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto ...\$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po raznašaloh: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

No. 175, Mon. July 28th, '30.

Kongresno delo.

Pred nedavnim je zaključil 71. kongres svoje delo. Zasedanje tega kongresa je zlasti markantno po svoji dolgotrajnosti. 71. kongres je začel zborovati 15. aprila 1929 in z malimi presledki so zborovali vse do 21. julija.

Tekom tega zasedanja kongresa je bilo vloženih vsega skupaj 19,383 predlogov in resolucij za nove postave. Izmed teh predlogov je kongres uveljavil le 504 kot postave in obenem sprejel 106 resolucij.

Najbolj važna vseh postav, katere je naredil sedajni kongres, ki je pravkar zaključil svoje zborovanje, je gotovo takozvana tarifna postava, ki določuje visokost colnine, ki se mora plačati na razen predmete, ki se importirajo iz drugih dežel sveta v Zedinjene države.

V splošnem prevladuje mnenje, da bo nova tarifna postava škodovala širšemu občinstvu in sicer v mnogih ozirih zelo občutno. Tujezemske vlade so se že začele maščevati nad ameriško vlado s tem, da so začele preprečevati pošiljanje ameriškega blaga v njih dežele.

Ameriška vlada je začela že sama skrbeti in je začela že pošiljati svoje tajne agente v tujezemske države, da doženejo v koliki meri so evropski kupci sklenili zdržati se ameriškega blaga in kupovati drugje namesto v Zedinjenih državah.

Nova tarifna postava je tako stroga, da tujezemske izdelovalci v mnogih slučajih ne morejo prodajati blaga v Zedinjene države radi previsoke colnine, in zato sledi maščevanje v tem, da tujezemska podjetja ne naročujejo blaga v Zedinjenih državah.

Kaj pomeni dejstvo, da zgubimo evropske in druge kupce, boste takoj dognali lahko, ako pomislite, da izvažajo Zedinjene države ob \$300,000,000 do \$500,000,000 vrednosti blaga v tuje dežele, ali ob \$4,000,000,000 do \$6,000,000,000 na leto. Vsa ta vrednost se izdeluje v Ameriki in razpošilja po svetu. In če naročila izostanejo, tedaj lahko vsakdo ve, kako bo z delom v Ameriki.

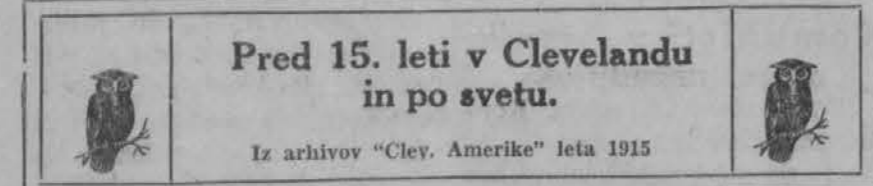
Naročila iz Evrope in drugih krajev izostajajo že zadnjega pol leta, oziroma osem mesecev. In če naročil ni, tudi dela ni v tovarnah, in brez dela ni zaslužka. Zato se ne boste čudili kje je vzrok, da vlada tolikšna brezposelnost.

Tudi gradi se ne toliko kot bi se pričakovalo v tej sezoni. Velika colnina je bila postavljena na import cementa, na les in na drug gradbeni material, kar povzroča, da izostaja gradnja novih hiš, ker pride skoro 20 procentov dražje kot pa pred upeljavo tarifne postave.

Tarifna postava naklada tudi večji davek na sladkor, na čevlje in na kože. Posledica bo podražitev sladkorja, podražitev čevljev in izdelkov iz kože. Omenili bi lahko še mnogo predmetov, na katere je bila colnina dvignjena.

Administracija se bo trudila na vse načine, da dobi zopet kupce za ameriško blago, in pri teh poskusih bo morala ameriška vlada seveda v marsikaterem oziru odnehati in popustiti v drugih stvarih. To pa nikakor ni ugodno za ameriški prestiž. Upljiv Zedinjenih držav zna pri tem mnogo trpeti.

Za tarifno postavbo je absolutno odgovorna republikanska stranka, ker so republikanci glasovali za njo na prigovarjanje predsednika Hooverja, ki je postavbo takoj podpisal. Demokrati so glasovali proti njej. In namesto, da bi nova tarifna postava prinesla vladi denar, bo prinesla le zgubo, dočim bodo ameriški veleindustrijalci, ki so edini za to postavbo, lahko računali visoke cene za svoje izdelke Amerikancem, ker bo radi visoke colnine izključena konkurenca.

Pred 15. leti v Clevelandu in po svetu.

Iz arhiva "Clev. Amerike" leta 1915

Dne 3. julija, 1915, so v Clevelandu sledeči rojaki dobili ameriške državljanske papirje: Frank Logar, John Rosa, Anton Kržič, Anton Mohar in Josip Pinter.

Ubil je pri delu dne 1. julija, 1915, rojaka Rudolf Gričarja, ki je stanoval v Newburgu. Star je bil 32 let, oženjen, toda brez otrok. Do par mesecev predno se je pripetila smrtna nesreča je še plačeval družstvu sv. Jan. Krst., št. 37 J.S.J. Jednote asementa, potem pa pustil in je s tem sopoga zgubila \$1000 smrtine. Sopoga ranjkega Chas. Bauzona je bila sestra ranjkega Gričarja.

Dne 3. julija, 1915, sta se poročila John Medved in Ana Šutej.

Krutá nesreča je zadela rojaka Josip Brodnika dne 11. julija, 1915. Njegov 13 letni sin in 5 letna hčerka Anica sta šla na

Woodland Ave. k teti in nesla zajce. Ko sta se vračala po Keiper cesti, danes E. 54. cesta, sta stopila na progo N. Y. Central železnice, da bi prej prišla domov. Njih hiša se je nahajala tik ob progi. In tedaj je pridrvel od vzhoda tovorni vlak, od zahoda pa ekspresni. Malo Anico je zgrabilo in jo vrglo na tir. Eno roko so ji koleasa odrezala, desno nogo pa popolnoma zmečkala, glava pa je bila tako razbita, da so se ji možgani vsipali ven. Bila je seveda takoj mrtva. Fant je pa dobil poškodbe po glavi in po rokah, toda je pozneje okrevl. Njega je vlak le s proge vrgel. S težavo se je siromakec vlekel v stran in neprestano klical sestrico Anico. Stariši so imeli otroka silno radi in so bili seveda vsi iz sebe radi nesreče.

Dne 11. julija, 1915, je umrl eden najstarejših in najbolj poznanih Clevelandčanov, Anton Brodnik, star 48 let. V Clevelandu je bival 23 let in je dalj časa vodil gostilniško obrt. Rojen je bil pri Velikih Laščah. Zapustil je štiri otroke. Bil je član dr. sv. Vida in dr. sv. Alojzija. Bil je poznan kot mironoljuben in pošten mož.

Dne 10. julija, 1915, je bil v Clevelandu ubit rojak Joseph Schneider na svojem motornem kolesu, ko je vozil po Nottinham Rd. Zadel je v brozjavni drog, padel s kolesa in si zlomil tilnik. Bil je takoj mrtev. Star je bil 34 let, neozžen. Tu je zapustil brata in sestro. Stanoval je na 1390 E. 47th St.

Meseca julija, 1915, so posekali v južnem delu države Ohio vse hruške, ker se je hrušk prijelja neka bolezen. Posadili so nova drevesa.

Rojaku Fr. Košmerlju v Collinwoodu je umrla 18. julija hčerka Mary, stara 15 let.

Dne 17. julija, 1915, sta se v Clevelandu poročila John Jauh in Mary Cepon.

Dne 16. julija, 1915, je umrl Josip Pirc, star 23 let, stanujoč na 14707 Sylvia Ave. Zapustil je starše, brata in dve sestri. Bil je član dr. Mir št. 142 S. N. P. J.

Precej slovenskih trgovcev se je preselilo v dnevih med 10. in 20. julijem, 1915, v Clevelandu. Jos. Gornik je iz 6113 St. Clair Ave. odpotoval v Collinwood, v njegovo trgovino je pa dospel Frank Gornik, na Frank Gornikov prostor na 6117 St. Clair Ave. je prišel Jos. Smrekar. Jack Boncha se je preselil na 6116 St. Clair Ave., in v Bonchove prostore je pa dospel Jerry Pengal.

Rojaka Gašper Korčeta so dne 20. julija 1915, nekje na farmah tramp napadli in ga ta nevarno zbili, da se je moral podati v Eddy bolnico.

IZLET DRUŠTVA CLEVELANDSKI SLOVENCİ ŠT. 14 S. D. Z.

Naznanjam članstvu zgoraj omenjenega društva, da priredimo izlet v nedeljo 3. avgusta in sicer v Painesville, O. na Mr. Anton Verbičeve farme. Na teh farmah smo imeli svojo zabavo že v letu 1928 in kjer je prostor res pripraven za izlete. Zato smo sklenili, da se podamo še enkrat v prijazen senčnat gozd v ta kraj. Za prevoz imamo naročen bus, ki odpelje izletnike v nedeljo 3. avgusta točno ob 9. zjutraj izpred Slov. Nar. Doma. Vožnja stane \$1.00 za tje in nazaj za osebo, kar je jako malenkostna vsota za 35 milj vožnje. Prostorja je na busu še za 12 ljudi na razpolago. Kogar veseli, naj se zglašni na 1147 E. 63rd St. pri tajniku društva. Zadnji dan za priglasitev je 31. avgusta. Svetujem vsem tistim, ki ste že priglasi, da bodite točno ob 9. uri zjutraj pred S. N. Domom, ker bus je naročen.

Kogar veseli, lahko vzame nekaj jedil seboj, pa tudi na pikniku se bo dobilo nekaj za pod zob. Priporočam članom, da povedo o tem pikniku svojim prijateljem in jih spravite ven v prosto naravo.

Na svidenje v Painesville na farmah! Pozdrav članstvu, Frank Končan, tajnik.

NEKAJ PODATKOV O ZADNJI SVETOVNI VOJNI

7. septembra.—Francozi zmagajo ob Marni, Nemci se umaknejo.

10. septembra.—Nemci se umaknejo do Aisne. Nemška križarka zajame šest angleških ladij.

14. septembra.—Prične se bitka pri Aisni. Rusi prodirajo proti Koenigsburgu, vzhodna Prusija.

15. septembra.—Rusi začno šest mesečno obleganje avstrijske trdnjave Premisla.

22. septembra.—Nemška podmornica U-9 potopi tri angleške križarke.

23. septembra.—Rusi zavzamejo Jaroslav.

26. septembra.—Von Hindenburg imenovan poveljnikom vseh nemških čet na vzhodni fronti.

27. septembra.—Rusi vkorakajo na Ogrsko.

28. septembra.—Japonci oblegajo močno nemško trdnjavo Tsingtau.

1. oktobra.—Turčija zapre Dardanele.

3. oktobra.—Bitka pri Roye—zavezniki zmagajo, Rusi dobe zmago pri Augustowu.

5. oktobra.—Bitka pri Oise—Francozi se umaknejo.

7. oktobra.—Nemci potisnejo ruske čete iz Poljske.

9. oktobra.—Nemci zavzamejo Antwerpen.

10. oktobra.—Romunski Karol umrje. Nemci zavzamejo Lodz na Poljskem.

12. oktobra.—Kronanje romunskega kralja Ferdinanda.

13. oktobra.—Belgijski premeste svoje glavno mesto v Havre, Francija.

15. oktobra.—Nemci zavzamejo Ostende in Zebrugge, Belgija.

16. oktobra.—Nemci prodirajo proti Varšvi, glavnemu mestu Poljske.

19. oktobra.—Bitka pri Yseri—Belgijski premagajo Nemce. Rusi potisnejo nazaj Nemce pri Varšvi.

24. oktobra.—V Južni Afriki izbruhne ustaja proti Angliji.

25. oktobra.—Nemci se umaknejo od Varšave. General Falkenhayn imenovan poveljnikom nad nemško armado.

28. oktobra.—Anglija potlači ustajo v Afriki.

29. oktobra.—Turčija bombardira ruske utrdbe na Črnem morju.

1. novembra.—Nemška mornarica preprodi angleško brodogradilnico na obrežju države Chile, Južna Amerika.

3. novembra.—Anglija napove blokado Severnega morja. Rusija napove vojno osrednjim državam.

5. novembra.—Anglija in Francija napovejo vojno Turčiji.

8. novembra.—Prva bitka pri Ypresu.

9. novembra.—Nemški torpedni rušilec Emden nagnan na obrežje od avstralske križarke in sežgan pri Cocos otokih.

12. novembra.—Turčija napove vojno zaveznikom.

20. novembra.—Vročá bitka med ruskimi in nemškimi četami. Rusi ustavijo nadaljno prodiranje Nemcev.

29. novembra.—Rusi začno bombardirati Krakov.

1. decembra.—Nemci predro skozi ruske čete v Nemčiji.

2. decembra.—Avstrijski zavzamejo Belgrad.

4. decembra.—Zavezniki prično z ofenzivo v Flandriji.

8. decembra.—Angleži potone štiri nemške križarke pri Falkland otokih.

10. decembra.—Francoska vlada se umakne iz Pariza v Bordeaux.

12. decembra.—Nemce potisnejo nazaj od Ysere.

15. decembra.—Srbi zopet zavzamejo Belgrad.

23. decembra.—Rusi opuste obleganje Krakova.

29. decembra.—Predsednik Wilson protestira proti pregledovanju ameriških parnikov za orožjem.

ALI JE PALICA POTREBNA?

Ali morajo biti otroci tepeni, če hočemo, da postanejo pridni? Bili so časi, ko so vzgojitelji mislili, da je treba za vsako ceno izbiti otroku posledice greha iz telesa in v tistih časih je bila palica doma in v šoli na dnevnem redu.

Prišli pa so zopet drugi časi in drugi vzgojitelji, ki jim pa je bila telesna kazen zločin nad otrokom. Trdili so, da otrok nikoli ne rabi kazni in da se je le nezmožni vzgojitelj poslužuje, ker s svojo vzgojo ne more naprej.

Kdo ima prav? Zdi se mi, da oni praktični vzgojitelj, ki je rekel: "Od deseterih udarcev, ki so otroku namenjeni, jih prav za prav devet zasluži vzgojitelj." Torej ostane za otroka samo en udarec.

Če starši v vsega početka pazijo na duševno življenje otroka, če že zelo zgodaj započno boj proti otrokovim slabim navadam, tedaj odstranijo marsikak slab nered in taki brez palice res lahko izhajajo. Potem bi imela tudi šola lahko delo.

Mali plevel na vrtu izrujemo in ne opazimo nikake ran v tleh in tudi rastlin okoli ne poškodujemo. Če pa pustimo, da plevel zraste in požene korenine, tedaj moramo globoko kopati, da ga odstranimo in seveda potem ni čudno, če poškodujemo tudi rastline v okolici.

Palica ni nikakor vzgojno sredstvo in njen učinek tudi ne; kajti otrok nikoli ne prepričamo, da je kazen res potrebna in da jo morajo zato radi sprejemati. Telesna kazen je pomoč za dresuro.

Res je, dokler so otroci majhni, jih je res s silo treba priučiti pokorščini in reda ter lepega vedenja. To je privada tega, kar pozneje rabijo. Čimbolj pa rastejo, tembolj mora vzgoja otroka od znotraj na ven navajati k preudarnemu in veselemu delu; tembolj se mora vsaka telesna kazen umakniti umni razlagi in smoternemu hotenju vzgojiteljevemu. Le, če se otrok navadi, da se rad in z veseljem ukloni vzgojiteljevi volji, se pozneje sam nauči pravega hotenja.

Palica, ki jo uporabljali pri

1. decembra.—Nemci predro skozi ruske čete v Nemčiji.
2. decembra.—Avstrijski zavzamejo Belgrad.
4. decembra.—Zavezniki prično z ofenzivo v Flandriji.
8. decembra.—Angleži potone štiri nemške križarke pri Falkland otokih.
10. decembra.—Francoska vlada se umakne iz Pariza v Bordeaux.
12. decembra.—Nemce potisnejo nazaj od Ysere.
15. decembra.—Srbi zopet zavzamejo Belgrad.
23. decembra.—Rusi opuste obleganje Krakova.
29. decembra.—Predsednik Wilson protestira proti pregledovanju ameriških parnikov za orožjem.

1915

2. januarja.—Rusi so vpadli na Ogrsko.
12. januarja.—Bitka pri Meusi in Mozli; Francozi napravijo veliko ofenzivo.
19. januarja.—Nemški zepelini poletne nad Anglijo in bombardirajo Norfolk.
21. januarja.—Zavezniki aeroplani napadejo Kruppove tovarne pri Essenu.
24. januarja.—Nemška križarka Bluecher potopljena po Angleških rušilih v Severnem morju.
10. februarja.—Zedinjene državi opozarjajo Anglijo in ameriško zlastno in ne napadajo ameriških ladij.
14. februarja.—Nemci zapode vse ruske čete iz vzhodne Prusije.
18. februarja.—Nemške podmornice zabokirajo vodovje okrog angleškega otočja.

(Pride še)

doraščajočem, pa mu iztepe iz duše ponos; napravi ga za preračunane služabnika oči, za sužnja. Ali pa mu zbudi v duši divji odpor, ki ne pokaže bolelosti, pač pa v duši ježno grozi: "Čakaj, ko bom velik!" Vemo pa, da je eno kakor drugo naravnost usodno zanj.

Doraščajoči otrok naj ne vidi v tebi pretepača in naj se te kot takega ne boji. Pač pa naj gleda v tebi zgled, ki naj ga spoštuje, ljubi in posnema. V njem naj bo živa želja, da postane korenjak in poštenjak, kakor je oče in hči vzorna žena, mati in gospodinja, kakor je njena mati. Od očeta in matere naj se učita oba poštenega življenja, veselega dela in pravega kremenitega značaja.

RADIO PROGRAMI

Za torek, 29. julija WTAM

- 6:30: Sign on Station WTAM.
- 6:31: Sun Up.
- 7:00: 8:15 (NBC).
- 7:15: WTAM String Trio.
- 7:30: Cheerio (NBC).
- 8:00: Morning Melodies (NBC).
- 8:00: Evening Live Stock Market Report.
- 9:05: Hits and Bits (NBC).
- 9:30: Patty Jean's Chat.
- 9:45: WTAM Physical Culture Hour.
- 10:00: WTAM Cooking School.
- 10:30: Don Douglas, pianist.
- 10:45: Chester Zohn, tenor.
- 11:00: Wade and Whipple.
- 11:15: On Wings of Song (NBC).
- 11:30: Pat and Alice.
- 11:40: Schulte United Sketches.
- 11:45: Home in the Sky.
- 11:58: Time Signals; Hygrade Announcer; Weather.
- 12:05: Closing Live Stock Market Report.
- 12:15: Collegiate Trio.
- 12:30: Sessions Times; Fruit-Vegetable Markets; Dairy quotations; Resume of Station Programs.
- 12:40: Marie Jacobs, Golden Pheasant Orchestra.
- Noonday Melodies.
- 1:15: Playlet.
- 2:15: Recital (Virginia Renster, harpist. Marshall Provenc-Rohlf).
- 2:30: Golden Gate (NBC).
- 3:00: Baseball Game—Cleveland vs. Detroit.
- 5:00: Joe and Russ.
- 5:15: Meditation.
- 6:30: Organ Processional Hour.
- Where to go. Hygrade Announcer; Weather, Sessions Time.
- 6:45: Chester Zohn, tenor.
- 6:55: Baseball Score.
- 6:50: Hotel Statler Orchestra.
- 6:55: Bulova Time.
- 7:30: Spang Baker—Charles Hamp.
- 7:30: Feat Days (NBC).
- 8:00: Eveready Hour (NBC).
- 8:30: Happy Wonder Bakers (NBC).
- 9:00: Evening Live Stock Market Report.
- 9:15: Standard Oil Program.
- 9:45: WTAM Players.
- 10:00: Vincent Lopez and Orchestra (NBC).
- 10:15: Uncle Abe and David (NBC).
- 10:30: Famous Ballet Music.
- 11:00: Bulova Time—Announcements.
- 11:05: Joe Smith and his Euclid Beach Orchestra.
- 11:40: Midnight Melodise.
- 12:25: Merle Jacobs' Golden Pheasant Orchestra.

WHK

- 6:30: Radio Revellie.
- 7:30: Morning Devotions.
- 7:50: Gruen Guild Watch Time.
- 8:00: Sonatina for Everyone (CBS).
- 8:30: Rurlesque Broadcasters.
- 8:45: What's Happening.
- 9:00: Radio Homemakers—Ida Bailey Allen (CBS).
- 9:50: O'Ceard Time (CBS).
- 9:45: Radio Homemakers—Ida Bailey Allen (CBS).
- 10:00: Radio Boys.
- 10:15: Beck's Pecton (CBS).
- 10:30: Julia Hayes.
- 11:00: Ethel and Harry.
- 12:15: Manhattan Towers Orchestra (CBS).
- 12:30: Harold Stern's Orchestra (CBS).
- 1:00: E. H. Strawn & Co.'s Elgin Time.
- 1:01: Primer for Town Farmers—Livestock.
- 1:10: The Metropolitanans (CBS).
- 1:30: The Astors (CBS).
- 1:45: Health Talk—Dr. Winfrey.
- 2:00: Housekeepers Chat.
- 2:20: Cleveland Theronoid.
- 2:30: Tea Time Topics.
- 3:30: The Thronoid.
- 4:00: Rhythm (CBS).
- 4:15: Uncle Gordon.
- 4:40: World Book Man.
- 4:45: Messenger Boys.
- 4:50: The Open Next Door (CBS).
- 6:00: F. B. Strawn & Co.'s Elgin Time.
- 6:01: Review Current Events; Fort Industry Weather.
- 6:16: Schedule for the Evening.
- 6:17: Piano Ramble—Ken Carr.
- 6:25: Raybestos Sport Flashes.
- 6:30: Standard Trust Topics.
- 6:45: Mr. Quality (Ted De Turk).
- 7:00: Blackstone Program (CBS).
- 7:30: Raybestos Radiogram.
- 7:31: Kaltenborn Edits the News (CBS).
- 7:45: Quality Time.
- 7:46: Radio Cherry Pickers.
- 8:00: Henry and George (CBS).
- 8:30: Savino Tone Pictures (CBS).
- 9:00: Graybar's Joe and Vi (CBS).
- 9:15: Grand Opera Miniature (CBS).
- 9:30: Gruen Guild Watch Time.
- 10:00: Anheuser-Busch Program (CBS).
- 10:15: Shumbe Hour (Organ—Soloist).
- 11:00: Hubberneck Man.
- 11:01: Bedford Green Orchestra.
- 12:00: Wille's Lake Shore Garden Orchestra.

WJAY

- 7:00: Morning Melodies.
- 7:30: Elaine and Sia.
- 8:00: Wurlitzers' Program.
- 8:30: Dance Music.
- 9:00: Heesa Knutt, Elgin Time.
- 9:45: Jack Hughes.
- 10:00: Radio Boys.
- 11:00: NOCK-O-TWINS.
- 11:30: Hawaiian Echoes.
- 11:45: Estella Brandt.
- 11:45: Edwina Austin.
- 12:00: Elgin Time Student Prince Weather Forecast, Studio.
- P. M.
- 12:30: Troy Singer's Orchestra.
- 1:00: Freddy Stone.
- 2:00: Organ Recital from Wurlitzers.
- 2:45: Rush Richley.
- 3:00: Ed White.
- 3:15: Wurlitzer Alexander, Bernice Armstrong.
- 3:45: Studio.
- 4:00: Lee Handon.
- 4:15: Paul Parks.
- 4:30: John Chorio.
- 4:45: Connie Gates.
- 6:00: Elgin Time Student Prince Weather Forecast, Studio.
- 6:01: John Lubbins.
- 6:15: Joe and Sam.
- 6:30: Edwin Rauch.
- 6:45: Studio.
- 7:00: Jack Smith's Orchestra.
- 7:25: Elgin Time, Sign off.

Če verjamete, al' pa ne...

Jaz sem vedno trdil in še trdim, da ni nikomur na svetu tako prijetno kot je ženskam, pa če verjamete, al' pa ne. Znanost vedno kaj pogrunta, samo da se lajša življenje našemu lepšemu spolu. Kaj vde je že iznašla moderna znanost: imamo pralne stroje, da se perilo kar samo pere. Električne "peglezne," kjer se perilo samo lika—ženska lahko zraven zvižga ali poje, ali pa se lahko ta čas čez fenc pogovarja s sosedo in nebroj takih stvari je, ki so vse napravljene zato, da se ne kujajo naše ženske in da se jim bolj dopade na tem svetu.

Kakor se bere, je pravkar sedaj v delu električen stroj, ki bo napravljen tako, da bodo na enem koncu metali vanj stare ženske, na drugem koncu bodo pa mlada dekleta ven letela. Ta stroj bo razprodan v pol uri, ker ženske že težko čakajo nanj.

Bral sem nekje, da se neki moder človek bavi z idejo, da bi iznašel stroj, ki bi ga zelo potrebovale ženske. S tem strojem bi bili gotovo pomagano marsikateri zakonski ženi, namreč tak stroj, ki bi se navil, potem bi pa prav pošteno ozmerjal moža, ki prihaja pozno domov. S tem bi se zakonski ženi pomagalo, da ne bi po potrebnem trtila časa in bi tisti čas, ki ga sedaj porabi za zmerjanje svojega moža porabila drugače. Kako bi bilo to prijetno, če bi, kadar bi hotela pošteno ošteti možička, navila stroj samaj bi pa šla v pikčor šou in ko bi prišla nazaj, bi bil mož že deležen vseh lekcij in bi prav pohlevno sedel na porču.

In še ena stvar je, ki pride v kratkem na trg, kar bo zopet velike koristi ženskam. Kadar pride ta potent ven, potem bodo imele ženske pa res ta mala nebesa na tem svetu. Kar jim danes dela še največ preglavice je—kuha. Pomivanje posode je že itak odpravljeno, ker to delo opravlja električna mašina. Če bo pa še kuha odpravljena, pa ne bo ostalo ženskam drugega, kot podpirati tiste tri vogale pri hiši, kar jim gre po vseh človeških in božjih postavah. Pa bo odpravljena kuha, je že kar res in se lahko zanesete na mojo besedo. V kratkem pride namreč nova peč na trg, ki pa ne bo za ženske, ampak za možke in sicer samo za oženjene dedce. Pa ta stroj ne bo v pomoč nam možkim, ampak ženskam. Ta stroj bo namreč napravljen tako: Ko pride mož z dela domov, se bo vsedel na to peč. Na tej peči bo sedel natančno 13 minut. In v tem času ga bo peč tako segrela, da ne bo rabil za svojo hrano kuhanih stvari, ampak bo lahko zavžil kar sirovo. Kakor hitro bo prišla jed v njegov želodec, se bo pa prekuhala

1930	AUG.	1930
Su	Tu	We
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30

KOLENDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

JULIJ

30.—Polletna delniška seja Slov. Del. Zadr. Zveze v prostorih glavne trgovine na 667 E. 152d St., ob 7:30 zvečer.

31.—Hrvatski Radiša št. 13, piknik, v Slov. Dr. Domu, Euclid, O.

AVGUST

3.—Cerkveni pevski zbor Ilirija priredi izlet na Močilnikarjeve farme.

3.—Piknik društva Zapadna Slovanska Zveza na prostorih Slov. Dr. Doma v Euclid Village.

3.—Piknik društva sv. Katarine št. 29 Z. S. Z. na Špelkotovih farmah.

3.—Piknik Slovenske Mladinske Šole, S. N. D., na Pintarjevih farmah.

3.—Društvo Slovenski Napredni Farmarji, št. 44 S. D. Z., priredi piknik v Geneva, O., pri Frank Grubarju.

10.—Pevsko društvo Lira, piknik, na Špelkotovih farmah.

10.—Društvo Mihael Granos, piknik, Slov. Dr. Dom.

10.—Društvo sv. Helene št. 193 KSKJ priredi izlet na Goriških prostorih v Noble, O.

17.—Društvo Cvet priredi piknik na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.

17.—Socialistični klub, Cleveland, priredi piknik na Močilnikarjevi farmi.

17.—Piknik združenih društev fare sv. Vida na Pintarjevih farmah.

17.—Društvo Napredek, piknik, Slov. Dr. Dom.

24.—Društvo Slovenski Dom št. 6 SDZ ima veselico v Slovenskem Društvenem Domu v Euclid, O.

31.—Skupni piknik vseh društev Slovenske Dobrodelne Zveze na Anton Goriških prostorih na Green Rd., Randall, Ohio.

31.—Piknik društva St. Clair Grove št. 98 W. C., na Pintarjevih farmah.

31.—Ženski klub Slov. D. Z. Zveze ima izlet na Močilnikarjeve farme.

SEPTEMBER

7.—Društvo Ribnica št. 12 S. D. Z. priredi vrtno veselico ali piknik na Špelkotovi farmi.

7.—Društvo Abrašević ima piknik na Močilnikarjevi farmi.

7.—Plesna veselica Kluba društev S. D. D. v Slov. Del. Dvorani.

14.—Društvo Danica št. 11

Vesti iz domovine

Metlika, 4. julija. Tudi Kolpa zahteva žrtve. Danes popoldne ob treh je utonil v Kolpi Jožef Plut, trgovski mornar iz Amerike, in njegova sestrična gospa Marija Ivanetič, gostilničarka iz Metlike. Naročila sta avtomobil ob petih, da bi ju prišel iskati, nakar sta se spustila v vodo. Zšla sta precej daleč proti logu, še nekoliko naprej od otoka, kjer voda doseže že precejšnjo globino. Ko se je ona začela utapljati, je on hitel na pomoč, pa je pri tem našel tudi svojo smrt. Klical je druge ljudi, pa v bližini ni bilo nikogar, ki bi bil pomagal. Ko so jima prišli spretni plavači na pomoč, je bilo že zamujeno. Umetno dihanje ni nič pomagalo, zdravnik ki je bil tudi kmalu na mestu, je ugotovil samo smrt. Gospa Ivanetičeva zapušča tri otroke. Njen mož je pa ravno sedaj na poti iz Amerike.

Utopljenec pa je bil na poti iz Indije. Ko je prišla njegova ladja na Sušak, je dobil še tri tedne dopusta in je po dveh dneh bivanja v Metliki utonil v Kolpi. Pravi, da ob Petrovem vsako leto Kolpa zahteva svojo žrtve.—Dejstva izpričujejo, da je to res.

Strašna katastrofa na Donavi. Nedavno se je pripetila na Donavi 30 km pred Belgradom blizu vasi Surdoka strašna katastrofa parnika. Z močnim pokom je eksplodiral tank parnika "Kredi Petro I." last romunskega paroplovnega društva. Na parniku je bilo osem oseb, med njimi štiri otroci. V eni sami minuti je 1500 ton težki vlačilec postal plen donavskih valov z nesrečnim moštvom in otroci vred. Strašne smrti se je rešil samo mornar Marin Manof, ki ga je eksplozija vrgla 50 m daleč v vodo in ki se je po srečnem

slučaju s plavanjem priboril do deske, na kateri je potem priplaval do parnika. Čez dan je Donava vrgla na obalo truplo matere, to je krmarjeve žene, 6 letno hčerko in enoletnega sinčka. V truplu potopljenega parnika pa ležijo še oče te nesrečne rodbine s petletnim sinčkom in še enim mornarjem.

"Kredi Petro I." je bil vlačilec in je bil pritrjen z verigo na luksuzno ladjo "Angel Saligri." Vlačilec je bil napolnjen z nafto. Kapetan parnika je pripovedoval, kako je naenkrat nastalo strašno grmenje in kako je izbruhnil ogromen plamen na vlačilcu. Vlačilec je bil naenkrat ves v plamenu. Eksplozija ga je dobesedno preklala na dvoje, trenutke kasneje pa so ga pogoltnili valovi. Z ladje so takoj spustili rešilne čolne, da bi rešili ponesrečen moštvo. Klicali so po ponesrečenih, a nihče se ni oglasil. Šele čez nekaj časa se je z onemoglim in obupnim glasom javil mornar Marin Manof. Onemoglega so prinesli na ladjo. Manof je tudi povedal vzrok eksplozije. Krmar vlačilca Jurij Sulariotis je namreč hotel posneti barvo z vlačilca. Prišel pa je z gorilecembližju olja, ki se je vnelo in pogoltnilo vlačilec v zrak.

Je to najstrašnejša ladijska katastrofa na naši Donavi, kolikor se je spominjajo najstarejši mornarji.

Umrl je v Ljubljani na svojem domu v Kladezni ulici 5 trgovca in posestnika g. Anton Brglez v častiljivi starosti 81 let.

Nova cesta se dela iz Begunj proti Sv. Vidu nad Cerknico. Dolgo smo jo čakali, tako, da so se nekateri v tem času že postavili. Pa je bilo tudi vse polno ovir in merjenja ni bilo ne konca ne kraja. Tiste dni po Veliki noči so pa zaropotali krampi in lopate, jele so pokati mine, kamenje je letelo na vse strani, po njivah, stréhah in vrtovih. Trda, kraška skala se je morala udati, da bo cesta tekla po ravnem kakor po mizi, če le klanec ni prehud. Veseli smo bili, ker je delo napredovalo, a ne vsi. Nekaterim je nova cesta prinesla precejšnjo škodo in tekoče. Bridko je vsakemu kmetu, če mu cesta kar čez sredo prereže njegovo njivo ali travnik. Nekaterim so pred hišami nasuli za pol metra, drugim zopet odkopali, da bo dostop zelo otežčen. Razumemo, da je vse to kolikor toliko potrebno, če naj bo cesta ravna. A s tem se pa ne moremo sprijazniti, zakaj se kar naprej hiti s planiranjem,

cesta med vami pa ostaja nedovršena, ko je radi obilnega prometa tako nujno potrebna. Tudi to nam ni všeč, da bo cesta preozka. Na širini 5 metrov naj se prerivajo s senom in lesom obloženi vozovi!—Nova cesta je zahtevala tudi že človeško žrtve. Dne 23. junija je peljal 14 letni Franc Zalar iz Topola žaganice. Na nekem ovinku z nove na staro cesto je bil nasip prenehak. Voz se je nagnil in pritisnil fantiča na neko drevo ter mu strl glavo, tako da je bil na mestu mrtev. Bil je najstarejši otrok revne matere-vdove, ki upravičeno joka za njim, od katerega je toliko pričakovala. Zelo ga pogreša tudi gospodar, pri katerem je služil, ker je bil dober fant. Res, škoda mladega, upolnega življenja.

Noč Strahu in Groze na Štajerskem. Nedavno se je preko Štajerske vlekla strahovita nevihta; ki je v nekaterih krajih povzročila med prebivalstvom grozo in napravnih tudi mnogo škode. Lilo je kakor iz škafa, udarjala je strela in zažigala poslopja, izbrala pa tudi nekatere človeške žrtve. Posebno je nevihta divjala v Savinjski dolini, nadalje v pokrajinah ob severni in vzhodni meji.

Iz Braslovč nam poročajo: Prebivalci trga in okolice smo preživeli grozno noč, polno strahu in razburjenja. Bliskalo in treskalo je neprenehoma kakor da se nebo neprestano vžiga. Ječale so svišli in na poslopih so se od večnega grmenja tresle šipe. Siloviti naliv je povzročil, da so se po cestah začeli pretakati celi potoki. Neurje je trajalo nad eno uro.

Strela je parkirala tresčila v braslovsko šolo in v cerkev, ki pa sta zavarovana s strelovodom, in kmalu nato še v gospodarsko poslopje posestnika Debeljaka. Sinova, ki sta spala na senu, sta jo od strahu pobrisala ravno še ob pravem trenutku v hišo.

V Letušu je postala žrtev strele gospa Klančnikova, kjer se po domače pravi pri Pišek. Ko je vihar najbolj razkladal svojo moč, je gospodinja stopila na prag večnih vrat gledat neurje. Ravno tisti hip pa se je strašno zabliskalo in strela je oplazila nesrečno gospodnjo, da se je zgrudila na mestu mrtva. Tragedija je tem večja, ker je gospa Klančnikova v blagoslovljenem stanju in zapuščala pet nedoraslih otrok.

Na Polzeli je udarilo v električni vod na pošti, strela je raztrgala vse brzojavne naprave. Tudi iz raznih drugih kra-

jev Savinjske doline prihajajo poročila o silnem treskanju strele. Požara pa v našem okolišču k sreči ni bilo. Sele po polnoči se je neurje zopet uneslo, zavlada je nočna tišina, zjutraj pa je prebivalce pozdravilo na sinjem nebu toplo solnce. Ceste so izprane, ostro kamenje šrli navpik, osušena zemlja pa se je naposed dobro napila moče.

Iz Slovenjgradca nam poročajo: Po neznošno vročem in soparnem dnevu so se v terek proti večeru začeli zbirati nad mestom in vso Mislinjsko dolino črni oblaki. Od daleč je že bilo slišati votlo grmenje, ki se je od časa do časa stopnjevalo in bližalo. S strahom so gledali ljudje v grozno zastrto nebo in se bali najhujšega: strele in toče. In res nam ni bilo prizanešeno. Okoli 19. se je vtila silna ploha, med katero je gosto padala tudi toča. Višek je nevihta dosegla okoli 23. Bliskalo se je in grmelo kakor na sodni dan. Niti najstarejši ljudje ne pomnijo tako strašnega grmenja.

Strela je tekom pol ure tresčila in vžigala kar na treh straneh: v Pamečah v neki hlev, v Legunu v kozolec in v Turški vasi v lepo gospodarsko poslopje. Največjo škodo trpi posestnik Šol v Turški vasi. ki mu je pogorel hlev do tal. Le požrtvovalnosti slovenjgraških gasilcev, ki so bili navzilec strašnemu neurju v najkrajšem času z avtomobili na kraju nasreče, velja zahvala, da se ožgeni ni razširil na sosednja poslopja in da so rešili vsaj živino iz hleva. Škoda je pri vseh treh pogorelih krita le z neznanjo zavarovalnico.

Iz konjiške pokrajine se je nevihta pretegnila preko Pohorja tudi v Slovenske gorice. Iz Ljutomer nam poročajo, da je strašno grmelo in treskalo. Strela je udarila nekje v Ščavniški dolini. Ljutomerski gasilci so pohiteli s svojim avtom in motorno brizgalno do Cezanjevec, ker se je prvotno domnevalo, da je tu izbruhnil požar. A iz tega kraja je bilo videti požar daleč na zapadu. Sij ognja je že pojmal, zato so se gasilci vrnili. Nevihta, ki k sreči ni trajala predolgo, je znatno ohladila ozračje, v goricah pa po dosedanjih ogledih ni napravila prevelike škode.

Oglasi v "Ameriški Domovini" imajo vedno dober vspeh.

1,000 stavcev je izprtih na Dunaju. Dunaj, Avstria, 26. julija. Ker med lastniki časopisov in med stavci ni moglo priti do sporazuma glede novih plač, so lastniki izprli 1000 stavcev. In ako se tem pridružijo ostali tiskarji, ne bo izhajal noben časopis na Dunaju.

MALI OGLASI. Priporočilo. Pošten slovenski rokodelc se priporoča našim ljudem za vsakovrstna zidarska dela, za razna popravila pri hiši. Sprejme se vsako delo, in cene so take kot primerne današnjim razmeram. Vprašajte na 1071 E. 61st St. (176)

Stanovanje. se da v najem, 6 sob. 6618 Bonna Ave. (175)

Poceni naprodaj. peč na plin in premog. Istotam se proda pralni stroj. 1004 E. 61st St. (176)

Soba se odda. za enega fanta; soba ima posebni ugod. Vprašajte na 1046 E. 69th St. (177)

DIVJE ČEBELE SO JIH NAPADLE

Neka skupina italijanskih učenjakov, ki potuje po Afriki, je doživela nedavno neprijetno zgodbo. V notranjosti severne Rodezije se je povzpela omenjena družba na gorski rob v pokrajini Lusake. V nekoliko sto metrih višine se je nenadoma znašla pred ogromnim rojem čebel, ki so se vgnezdile v skalnih gorskih razpokah. Preden so se člani družbe mogli umakniti, jih je za napadel cel oblak čebel. Hladnokrvnosti voditelja skupine, Gattija, ki je hitro zažgal večjo količino bencina in tako pregnal čebele, se ima družba zahvaliti, da se je rešila. Ko so se vrnili učenjaki v taborišče, so jim bila lica tako zatekla od čebeljih pikov, da niso mogli spoznati drug drugega.

DNEVNE VESTI

Tudi ženske kandidirajo na strani mokrih

New York, 25. julija. Mrs. Douglas Robinson, ki je sestra pokojnega predsednika Roosevelta, je izjavila, da bo kandidirala na mokrem tiketu za delegatino državne republikanske konvencije. In kandidiral bo v okraju, kjer je hud boj med mokrimi in suhimi in so suhi videti v večini.

40 mrtvih trupel bilo ukradenih

New York, 25. julija. Državni pravdnik na Staten Islandu naznanja, da ima dokaz, da je bilo od 40 do 50 trupel ukradenih v New Yorku. Ta trupla rabijo zločinci, da pobirajo zavarovalnico, in so zadnje čase osleparili s temi trupli zavarovalne družbe za nad \$5,000,000.

Ta ni imel pravega napisa na avtu

Kenosha, Wis., 26. julija. Frank Buttere je vozil s svojim avtomobilom po cesti. Na avtomobilu je imel napis: "Ne streljati — v tem avtomobilu ni opojne pijače!" Toda ker je prehitro vozil, ga je policija ustavila, in ko je preiskala avtomobil, je dobila v njem 258 galon žganja.

Egiptovski kralj bo sklical parlament?

Alexandria, Egipt, 26. julija. Egiptovski kralj Fuad je obljubil upornikom, ki se puntajo proti obstoječi vladi, da skliče parlament, ki naj odločuje o obstoječi krizi. Nemiri se vršijo še naprej, in večeraj je bilo ponovno 8 oseb ubitih in nad 300 ranjenih.

1,000 stavcev je izprtih na Dunaju

Dunaj, Avstria, 26. julija. Ker med lastniki časopisov in med stavci ni moglo priti do sporazuma glede novih plač, so lastniki izprli 1000 stavcev. In ako se tem pridružijo ostali tiskarji, ne bo izhajal noben časopis na Dunaju.

MALI OGLASI

Priporočilo. Pošten slovenski rokodelc se priporoča našim ljudem za vsakovrstna zidarska dela, za razna popravila pri hiši. Sprejme se vsako delo, in cene so take kot primerne današnjim razmeram. Vprašajte na 1071 E. 61st St. (176)

Stanovanje. se da v najem, 6 sob. 6618 Bonna Ave. (175)

Poceni naprodaj. peč na plin in premog. Istotam se proda pralni stroj. 1004 E. 61st St. (176)

Soba se odda. za enega fanta; soba ima posebni ugod. Vprašajte na 1046 E. 69th St. (177)

Lepe dvorane

dobite lahko poceni v najem, ako vprašate za Grdinovo dvorano. Velika in manjša dvorana sta bili pravkar okusno prebarvani in dekorirani, nova električna razsvetljava in druge ugodnosti. Rent za dvorano je nizek. Dvorane so pripravne za vsakovrstne veselice, igre, predstave, ženitovanja in druge slavnosti. Fina dvorana za ples. In na razpolago so tudi druge dvorane za društvene seje in manjše sestanke in shode. Rojakom Slovincem in bratom Hrvatom se prav vljudno priporočam.

Mrs. Frances Krašovic
Grdinova dvorana
6025 St. Clair Ave.
Tel. Henderson 8141
(July 17.21.23.26.28.31.)

Dve sobi. se dasti v najem, opremljeni ali ne. 1047 E. 67th St. (175)

Stanovanje. se da v najem. Štiri sobe. Vprašajte na 1086 E. 71st St. (175)

Stanovanje. se da v najem, 5 lepih sob in druge ugodnosti, zgorej. Tudi garaža se lahko dobi na 1123 E. 74th St. Vpraša se spodaj, ali pa pri gospodarju na 1072 Addison Rd. (175)

V najem. se da 9 sob na St. Clair Ave. Vsa oprema, plin, elektrika, kopalnice. Cena samo \$30.00 na mesec. Poceni se da v najem tudi 2 sobi na E. 63rd St., pravno za enega ali dva samca, elektrika, plin. V najem se oda prostor pripraven za malo tovarno ali delavnico. Velikost 45x53, na St. Clair Ave., zidano poslopje, nad Lauslin Motor Sales Co. Za vse nadaljna pojasnila se obrnite na lastnika—John Gornik, 6217 St. Clair Ave. (July 14-23-28)

GRDINA'S SHOPPE
Popolna zaloga oblik in vse opreme za neveste in družice
Beauty Parlor
Vedno najmodernejši ženski klubokul.
Trgovina zaprta vsako sredo popoldne vsa leta.
6111 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 7112
(M. Thu. S.)

WET WASH
ZLIKAMO SRAJCE ZA 10c
pri Slovincu
ANTON GROSELJ
643 E. 103rd St.
Tel. Eddy 3456-3457

JOSEPH J. OGRIN
ODVETNIK
401 Engineers Bldg.
Main 4128
Zvečer:
15621 Waterloo Rd.
Kenmore 1694

WILLIAM A. VIDMAR
SLOVENSKI ODVETNIK
212-214 Engineers Bldg.
Tel. MAIN 1195
U.R.E.: 9 do 5
Ponedeljek, torek, četrtek
od 6:30 do 8, in v soboto od 2 — 4, 6:30 — 8
v uradu dr. Skurja, 787 E. 185th St.
Stanovanje: 18735 Chapman Ave.
Tel. Kenmore 2307-M

High-Grade Dentistry
AT REASONABLE PRICES
All Work Absolutely Guaranteed
DR. V. K. MAY
DENTIST
Special prices for all Students
Cor. 64th St. and St. Clair Ave.

SPOMINI Z DIVJEGA ZAPADA

Maurice Constantine Weyer

Ljubi Bog! Ali si more kdo predstavljati mene obešenega k tej poti, ki ne zmore ceniti prav ničesar od vsega, kar je meni na svetu največje vrednosti: solnčnih vzhodov izza tenčice jutranje megljice, svečanega poldanskega miru, vsega v zlatu, opalno barvnega mraka, safirno modrih noči z bliščečimi diamanti, vse velikanske arhitekture . . . ? Vsega tega, kar je edina moja last in kar me osrečuje . . . Hannah! Povrni se v svoj nič! Postani mistress Archer, če hočeš! Med nama ni prav nobene vezi. Jaz ljubim nevarno, veliko življenje pustolovca, ki požlahti človeka, a ti še prava meščanska žena nisi! . . .

. . . Tako mine noč. Že je tretja ura zjutraj. Še dve uri in pol, pa bo spet solnce sijalo. Ne morem spati, čeprav sem se v mlačni vodi okopal in kljub svezemu posteljnemu perilu, ki mi ga je pregrnila moja perica, stara brezozoba Sarah Gosselin . . . Še slišim volka na pohodu, komaj tristo korakov od hiše . . . Srečen lov, bratec! Nasiti se s svojim plenom in prespi nato ves dan na svoji topli postelji iz suhega listja . . .

"Kaj pa je Paula pičilo, da hoče spremljati?" me je vprašala Madge. "Čez dva meseca bo že zima, to se pravi, da bo mo začeli plesati. Kako sem se že tega veselila! Očeta sem že pregovorila, da je obljubil povabiti Gosselina k nam, ki zna tako izvrstno svirati na gosli. Tako rada bi bila plesala s Paulom!"

"Francoski pregovor pravi: Kdor je odsoten, nima prav." "Pri nas rečemo prav narobe: Ločitev nevršuje ljubezen. Ker sem irsko dekle, se bom tega držala. Paul je Francoz in bo živel po vasem, to se pravi, da bo namé pozabil."

Zelzel sem si, da bi res bilo tako. Če mu utegne to potovanje kaj hasniti, če more doseči kaj dragocenejšega kot krzno in dolarje—potem je to: pozaba. V ostalem si hočem tudi sam zapomniti to reč za slučaj, da bi me spet prijela kaka nespametna ljubezen.

Rdeča in rjava krasota jeseni je opominjala k odhodu. Le-teče gosi so že risale svoje trikotne na škrljasto sivem nebu; v parih, z iztegnjenimi vratovi, so letale race v mraku, na glas izpovedujoč svoje navdušenje za potovanje. V trstju je utihnila ptica. Njen melanholični klic, ki izraža vso žalost močvirja, je obmolnil. Srebrne niti, ki jih je solnce topilo, so visele v zraku, bleščeče in lenobne. Kadar je bil zrak čist, je bilo slišati zvonjenje vračajočih se čred goveda. Ptičje jagode, ki so skoraj čez noč dozorele, so visele kot krvave kapljice v listju, in mošusova podgana si je pripravljala v vsej naglici svoje bivališče za zimo v močvirju ter hitela donašati zalogo korenin trstja.

Vse kliče k odhodu.

Paul Durand, ki je bil v teh poslednjih dneh pred slovesom ves iz sebe, mi je bil slab pomagatelj. Medtem ko sem jahal naokrog, da bi našel človeka, ki bi bil v času najine odsotnosti poceni oskrboval najino živino, se Paul ni utrudil voziti neprestano po vijugasti poti med svojimi kočami O'Molloyevimi. Le redko kdaj sem ga utegnili spremiti. Vedno je bila ena in ista reč: Archer in Hannah sta se iz mladega Francoza, ki so ga imenovali Frenchy, norčevala, ker je tako nenadoma odkril v sebi poklic za trapperja. Bra-

dati hišni gospodar je sedel pri svoji blagajni ter štel dolarje, ki mu jih je prinesla prodaja žita. Zdaj pa zdaj je kanila iz njega kaka opomba o prijetnosti toplenga doma po zimi, zlasti kadar se toplotometer stisne v svojo stekleno kroglico in nemara več slediti nordijam mraza.

"Ali nam raste zimski kozuh, kakor živalim? Ali se moremo kakor one segreti s potresavanjem kit in udov? Ali gospodu Paulu Durandu ni znano, da mraz v Athabaska-Mackensie daleč presega mraz v Saskatchewanu?"

Resnično zalostna je bila, mislim, le gospa O'Molloyeva. Že pri sami predstavi jo je zabelo skozi flanelasto jopico in potresavala je s svojo dolgo suho glavo, da so postali vidni rumeni zobje in da so ji izpadale lasnice iz razredčene kukme. Madge je v trdovratni zagrizenosti molčala in me od časa do časa ošinila s sovražnim pogledom. Kriv sem bil, da je prišla ob svojega plesalca.

"Mar bi vzeli Archerja s seboj," se je poskusila šaliti Hannah. "S tako lasuljo! Bi vsaj imeli zmerom ogenj pri sebi!" Rdečelascu šala očividno ni bila všeč.

Kar se mene tiče, sem vaju samotnih odhodov. Paul pa je do poslednjega trenutka pričaroval—tako se mi je zdelo—da bodo zadoneli na kolodvorskem hodniku nagli koraki razgretga dekleta. Na postaji—prav za prav je bila postaja star tovarni voz, ki so ga dvignili iz tira in opremili s plotom, a edini njegov okras je bila živovredca, ogromna peč, ki je s svojim slabim premogom v vsej okolici zasmradila zrak—ni bilo žive duše, nikogar, da bi mu človek mahal v pozdrav. Robec, ki ga je imel moj tovariš že v roki, ni mogel služiti drugemu kot za to, da je od časa do časa obrisal oči, ki so bile nekoliko vlažne. Pustil sem mu veljati izgovor, da mu je prišla slet v oko, in sem se pečal z drugimi stvarmi. Suetonova pripovedniška umetnost me je kakor v letu prestavila na otok Capri, ob smaragdno zeleno morje in v čas, ki je bil za nekaj stoletij za nami; kajti ne glede na njeno bibliofilsko vrednost, sem vzel knjižico tudi topot s seboj. Format je bil preveč mikaven in pergamentna vezava neuničljiva. Sitnost je bila le radi predobnega tiska, ki je prizadeval v mraku muko mojim očem. Za Tiberija, ki je razuzdano živel, me ni bilo tako sram kot za tega štiri in dvajsetletnega fanta, ki se je jokal, ker mu ni bilo dano, da bi vzel podobo neutolajljive neveste s seboj na pot. Prav tako! Madge ima popolnoma prav . . . Sredi zanimivega Suetonovega stavka mi je manjkala beseda. Nisem in nisem se mogel domisliti prave, niti točne g smisla, ki ga je hotel Sueton izraziti na tistem mestu. Kaj je neki mogla pomeniti? Kanadski vlakni so gotovo najboljše svoje vrste, a latinskega slovarja le nimajo s seboj.

Gotovo sem se dolgo mučil s tisto latinsko besedo, ki je nisem umel, kajti ko sem pogledal naokoli, sem opazil, da je Paul zaspal. Morda zato, ker je v pretekli noči premalo spal . . . Rajši bi pa videl, da bi bil spal kakor svojčas Conde na predvečer bitke pri Rocroyu, iz notranje ravnodušnosti. Kaj pa naj bi tudi delal boljšega, ko da je spal, med tem ko sva se vedno bolj oddaljevala od O-

Molloyeve kmetije, kateri so njegove koprneče misli veljale? Utrujen ob iskanju upornih latinskih besed, sem zaspal tudi jaz.

V Athabaska-Landingu (tiste čase železnica še ni vozila do tja in bila sva primorana, najeti si v Edmontonu voz) je veljala moja najnujnejša skrb nabaviti sani in psov.

Paulu Durandu, seveda, temu je železna volja branila, da bi postal dovtoven za igro s koščki lesa, ki ji v Kanadi pravijo "indijanska ljubezen." V molčečem koprnenju je sanjal o Madgi O'Molloyevi in o njenih čarih. Varoval sem se povpraševati ga po tem. A ni bilo težko uganiti, da sanjari o veselih zimskih večerih na jugu, ko se oglašajo gosli in se slišati vmes kratki histerični smeh tesno objetih plešočih deklet. Gospodinja ponuja pečiva in čaja v izobilju. A kdor je kot gost navzoč in nekaj drži nase, ima zunaj v snegu skrit kamenit vrček whiskeya in od časa do časa pomežikne gospodarju in dvem, trem prijateljem, naj se potrudijo z njim na prosto. Tam si vzključijo "Ho"—to bi naj bil nemški "hoch"—ali pa, če je kak Škot v družbi: "His it is, was like his, dam! di hem!"—nato se spet vrnejo v izbo . . . Vse to je bilo daleč za menoj, zdelo daleč. Zaljubljenemu, ubogemu, brez pomoči zaljubljenemu fantu pa je bilo blizu, tako zelo blizu— a ni imel kaj prijeti . . .

. . . A zdaj sva bila na poti domov in prekrasni kožuhi so bili naloženi na naših saneh. Na snegu, ki je bil pokrit s sitno ledeno skorjo, so škripale sanišča in naše smuke so pele svoj ritmični sipsip-sip-sip. Neumorno, vedno v istem taktu, kakor stroj, sem delal spredaj gaz. Za menoj so cepljali psi, ki so bili na zunaj nalik svojim očetom volkovom, s sršastim kožuhom, ne da bi dali glasu od sebe, le zdaj pa zdaj so hlastnili v sneg, da si ohladijo, posušeni, vroči gobec. Zada je držal Paul Durand po že utrjeni poti in za njim je sledila njegova vprega.

Spominjam se, da je bilo od sile mrzlo. A bilo je tudi nepopisno lepo. Nebo je bilo razpeto v brezmadežni čistosti in solčna luč je vprizirjala svojo umetelno slepilno igro. Kakor mrazu v porog, se je solnce potrojilo, početvorilo, čaralo je svojo podobo v oddaljenosti le dveh premerov od originala na blede stekleni zvonce, oblikovalo se v plavajoč prived malteškega križa, čigar udje so se v mavričnem loku izlivali drug v drugega. Opojno so strujile pestre prizmične barve do zemlje, raztapljale se v snegu, odskakovale nazaj v prostorje, srečavale tam jim sledeče sestrice ter se z njimi razblinile zopet v belino. Bajna igra polna ironije, razkošnost luči, katere gost si bil za ceno 45 stopinj mraza.

Kosti ob sencih so bolele, čelna kost je bolela, nabrekla od mraza. Kar je bilo zraku izpostavljenega obličja, je stiskalo svoje celice skupaj in jih melo, da bi se ogrele. A to je bilo brezuspešno početje, zato pa si imel bridek občutek, kakor da je meso napeto v tesnem ovjuju, ki grozi, da bo zdaj počil. Najine brade so bile potegnjene navzdol, ker je sapa ledenela in je visela teža oblikujočih se ledenih sveč na koži ter jo do bolečine onegavila. Raztopiti si jih moral z orokavičeno roko. A hip nato je bilo spet vse kot poprej.

(Dalje prihodnjič).

* Država Ohio je naročila 300, 000 ton premoga za svoje zavode.
* Senator Fess iz Ohio postane bajne načelnik republikanske stranke.

OVČAR MARKO

Janez Jalen

Veter je prinesel do njega pesem; najbrže z Volkančevega rovta. Oglasil se je vrisk, bogvekje. Nepretgoma pa je skozi gluho noč bučala v dolini Završnica.

Na družčino ni maral naletefi. Zato je zavil s steze v vlak in se spustil naravnost po strmini. Zakričal bi, tako ga je zabolelo, kadar je stopil nerodno. V temi je zajel na mlakužnatih tleh vodo v coklo. Za nekaj časa je bolečina odnehala. "V Završnici si ohladim noge."

Pomočil je nekajkratv noge v ledenomrzlo vodo. Kljuvanje v podplatih je malo odnehalo in Marko se je spomnil svoje prave bolečine: "Plezam zavoljo nje, da bi se kmalu ubil, ona me pa komaj utegne pogledati. Kar vzame naj ga, Višnarjevega, in naj sva besedo, jaz je ne bom in se pred njo ne bom ženil.—Nikoli se ne bom.—Za kužka ji pa tudi ne bom, če je stokrat Podlipnikova. Ne bom ne, ker ne bom."

Šel je mimo Jezerc. Jarci so mirno ležali. Poklukarjev Ravsi zalajal. Nekaj konj je stalo med tamori. Dimastomolno so zadisale kočje in Marko se je spomnil, da se je še pred nedavnim kakor danes Stefan okrog Ančke on sam v rodinski krogi smukal okrog Frčjejeve Reze in kako je bilo Mežkovemu Jožu tisti večer hudo: "Danes je meni hudo. Prav mi je."

Luna, malo več kakor polkrajca je je bilo, je zahajala za Vrličje, ko je Marko narahlo, da bi ne prebudil Joka, odprl kočjo za Sijo. Legel je na pograd, oblečen, kakor je bil, samo sezul se je.

Jok se ni oglasil, dasi ni spal in je do jutra molče poslušal pridušeno ječanje Markovo. Zjutraj pa, ko se je Marko opotekal okrog ognjišča, je skoraj zarezal nad njim: "Zakaj ne poveš, če si bolan. Kaj ti je?" Marko mu je priznal, kako se je rešil iz Vrlič. Kakor mati otroku je kompostelski romar izpjal obolelemu tovarišu vnete rane, nalil nanje arnike, raztrgal ponošeno, oprano srajco in mu jih obvezal.

Več dni ni mogel Marko s tropom na pašo. Poležaval je v koči, posedal pred njo in žalosten strmel v Vrličje, katerih se je tisti večer, preden je bil na rovlih, z vrha Šije tako razveselil.

Volkunu je bilo samemu čez dan brez Marka dolgčas pri jarcih. Ni se menil ne za Hrusta ne za Joka, samo svoj trop je skrbno zavračal. Zvečer pa, ko je segnal drobnico v ograd, je pritekel k Marku, se mu dobrihal in prilizoval, kakor bi ga hotel razveseliti in mu dopovedati, da ga ima on, pes, za vse na svetu rad.

Na rovlih je vsak večer čakala Ančka na Marka. Z Višnarjevimi Šimnom ni bila nič več tako prijazna kakor prvi večer. Z Markom bi bila bolj, Pa Marka ni bilo.

Seno je bilo spravljeno v svišli, do vrha so bili natlačene, in Ančka in Rozalka sta naložili kuhinjo na voz, da jo Joža odpelje domov. Kobila je potegnjena navzdol, ker je sapa ledenela in je visela teža oblikujočih se ledenih sveč na koži ter jo do bolečine onegavila. Raztopiti si jih moral z orokavičeno roko. A hip nato je bilo spet vse kot poprej.

* Država Ohio je naročila 300, 000 ton premoga za svoje zavode.
* Senator Fess iz Ohio postane bajne načelnik republikanske stranke.

pa je zateknila Markovo očnico za ruto na prsih in skoro vzdihnila: "Zame ni bilo lepo na rovlih. Pojdiva!"

"Ančka!" Zopet se je zasmilila Ančka Rozalki.

Na vrhu Črvince se je Ančka zagledala čez Jezerca proti Šiji: "Bogve, kje Marko danes pase?"

"Kje? Na Vrtači nekje." Rozalka je čutila, kako Ančka misli na Marka.

Marko pa tisti dan še stati ni mogel, tako so se mu ognojila stopala.

Nepremično in molče sta počivali Ančka in Rozalka. Okrog zamisljenih deklet pa je smukal martinček, se solnčil in lovil mušice.

ENAJSTO POGlavJE

Dan se je Nagnil

Kakor bi se mu bile noge pomladile, tako lahko je spet hodil Marko za jarci. Gonil pa je na pašo, če je mogel, v drugo stran kakor Jok, in kadar sta se tropa približala, mu je bilo tudi pet minut predaleč, da bi stopil do Joka in se z njim pogovarjal. Včasih pa, še ne davno, je prihitel po dvakrat na dan po pol ure daleč k svojemu postarnemu tovarišu, da je izpregovoril z njim nekaj besedi, čeprav sta se zjutraj in zvečer nepretgoma pogovarjala pri ognjišču v bajti. Pa takrat so cvetele še rože na rovlih in čebele in čmrlji, zlati hrošči in židani metulji so se pozibavali na cvetju. Marko pa je pulil med njimi zorečo kumino in muhe so pobrenčavale nevidno nekje nad njegovo glavo.

Takrat. Sedaj pa . . .

Dišča kumina visi posušena in ometa v platneni vreči doma pod streho, dobro četrtnico je bo, in rože so stlačene med seno po vsiljih. Dan se hitro krči in zjutraj in zvečer ne ve Marko nič povedati in na Jokova vprašanja odgovarja kratko, včasih celo samo prikima ali odkima. Pozabil je tudi, da Završnom v vsakem grmu raste krajcar. In SVESTI TOVARSI, božje bukve, sameva v koči za Šijo, zaprt v pastirsko skrinjico.

Marko je zaostal za tropom. Skoro nepremično je sedel in gledal nekam, sam ni vedel kam. Volkun je zavračal jarce in jih usmerjal, postajal in se oziral, kdaj pride za njim gospodar. Pes se je vznemiril in nekajkrat zalajal, da bi opozoril ovčarja, naj mu ukaže potisniti žival navzgor ali navzdol. Marko se ni premečnil. Jarci so polegali h kratkemu odpočitku. Volkun se je umiril, sedel na mehko blazino mahu nad tropom ter čakal in bil na vse pripravljen.

Blizu mimo Marka je pritekel zajec; robevnico bi bil lahko vrgel za njim, pa še genil ni. Tudi Jok se ni kaj prida brigal za jarce. Pasel jih je Hrust. Skrit za skalo, je Jok, Blažnikov ovčar, že dolgo opazoval Marka. Tudi on se ni zmenil za zajca, čeprav bi ga bil lahko s kamnom dosegel, ko je skakljal pod njim proti ruševju, v katerem je obstal. Mar mu je bil zajec. Zamislil se je bil v Markovo razmišljenost: "Je kar prav, če mladega fanta premetuje sem in tja, da se privadi viharju in burjam. Samo naravnost z glavo ne sme treščiti ob skalo, da se mu vse življenje ne pozna na pameti. Za Marka se bojim. Jernej mi ga je priporočil."

Pred leti, še preden je Jok odšel romat, sta nekoč z rajnikom Jernejem slonela prav za to skalo. Kakor bi ga videl pred sabo, tako živo se je spominjal umrlega prijatelja, in še vedno ga je slišal, kako je obljuboval Marku, da ga bo, ker je fante staknil skobec pod streho, ga nastavil lisiči, ki jim je odnesla kuro, nastavil pa tako nerodno, da se je ujel Vol-

kančev pes, saj ni bil dosti vreden, in si zlomil nogo. In prav natančno je vedel, kako bi Jernej ugovarjal, če bi res slonel poleg njega, kakor je takrat. Takole bi: "Zavpij nad razmišljencem, naj se pomakne za jarci. Če pride volk, mu jih bo dokaj vrgel, preden bo pritekel do tropa. Neroda, zamišljena."

In Jok bi mu odgovoril: "Saj je Volkun pri živini."

Jernej pa bi nič ne popustil: "Lahko prideta dva ali pa kaka sestradana jata in mu bodo še psa raztrgali."

Še bolj bi ga nadražil: "Jernej! Volkovi se drže sedaj v najglobljih goščah. In še pozimi se v naših krajih strnejo v sestradane jate le v najhujšem mrazu in še takrat ne vselej."

Jernej bi z robevnico udaril ob skalo: "Vseeno! Reda se mora navaditi fant, da bo kdaj kaj prida iz njega."

Potem bi mu omenil Podlipnikovo Ančko in Jernej bi vzrojil:

"Saj sem mu naročil, naj si jo izbije iz glave."

"Zakaj pa ti nisi pozabil na svojo rajnico, ko si bil mlad?"

"To je bilo drugače. Midva sva bila primerna drug za drugega. Ta dva pa nista. Bogatija in beračija. Kam?"

"Bo pa priženil."

"Ko nikoli iz tega nič ne more biti," bi se jezil Jernej. "Priženil! Seveda. Še tisto malo pameti, kar jo ima, bo zapravil, ne pa priženil."

"Če je pa ne more pozabiti. Saj sva bila midva tudi mlada."

Jernej bi ne vedel drugega odgovoriti kakor: "Tebi tako ne pridem do konca, ko hočeš biti za vse moder." Uzaljen bi odšel k svojemu tropu. Zavrnil bi jarce, se vrnil in kakor bi se vse življenje ne bila nikoli sporekla, bi vprašal za nasvet: "Jok! Kako misliš ti zavoljo Ančke in Marka?"

Sedaj bi se Jok razodel: "Če prav sodim, se krha."

Jerneju bi se obraz razveselil: "Ali res?"

"Res."

"Hvala Bogu."

"Fanta bo pa treba trdo vpreči v delo, da se ne zameri. Saj ni Mežkov Joža. Primožev je. Gospodar, in ne kolednik."

"Jok! Kakor veš. Tebi sem

ga prepustil."

Nič več ni videl Jok Jerneja, kakor bi bil res odšel. Stopil je izza skale: "Koj ga naprežem, če se bo dal." Tiho se je bližal Marku.

Njegovi jarci so sprožili kamen, ki se je privlil v ruševje in znova prepodil zajca.

Nekaj sežnjeva za Markovim hrbtom je Jernej obstal. Marko je udaril s pestjo ob svoje koleno: "Kar vzame naj ga, Višnarjevega. Kar! Za kužka ji ne bom." Vstal je in pogledal za tropom.

Jok, ki je do takrat res samostal, zakaj je Marko potrt, je sedaj zvedel iz njegovih lastnih besedi. Vesel je bil, da jih je ujel, in že je hotel odgovoriti: "Prav imaš, Marko, kar vzame naj ga." Pa se je spomnil, da Marko najbrže samo samega sebe tolaži, misli pa vse drugače: "Utegnil bi ga raztogotiti. Potem bi za zlomka ne poprijel. Moram pa fanta vpreči. Če ne bo hotel sam stopiti v ojnice, ga prevarim. Ko bo vlek, mu bo že odleglo."

Jok se je oglasil: "Marko! Na koga se jeziš?"

Prestrašen se je okrenil Marko: "O, nič, nič. Pa si tako tiho prišel kakor bos."

"Morebiti te tebi šumi po glavi, da bolj malo slišiš."

Marko ni nič odgovoril. Skrbelo ga je, ali je Jok razumel, kar je rekel: "Se bo že izdal."

Jok pa je sedel poleg Marka: "Seveda. Če je človek le preveč sam, mora včasih izpregovoriti, da mu jezik ne zastane. No, pa saj je že vsak dan dan kraji in bomo kmalu spet pasli okrog vasi, na Rebri in Blatih. Ali že kaj težko čakaš?"

Marko ni vedel, ali ga kompostelski romar skuša ali mu nagaja. Ostro ga je pogledal, pa ni mogel nič razbrati iz oči in obraza, zato se tudi sam ni hotel izdati:

"Meni je vseeno. Nekje človek živi."

"Se mi je zdelo, da premalo misliš na to."

"Zakaj?" je osupnil Marko.

(Dalje prihodnjič.)

Pristopajte k domači organizaciji, k S. D. Z.

MOŠKA OBLEKA

vestno sčiščena in zlikana samo za **80 c**

Ako pridemo na vaš dom iskat in nazaj pripeljemo, pridenite še 20c

The Frank Mervar Co.

SLOVENSKA CISTILNICA

5921 Bonna Ave. Tel. Henderson 7123

Odperto do 8. ure zvečer

Zakaj si podaljšati bolezen?

\$10.00 X-žarki preiskava za \$1.00

Za hitro in gotovo olajšanje akutnih in kroničnih boleznih, moških in žensk, se posvetujte z Doktor Bailey-jem, ki je z uspehom zdravil tisoče ljudi v zadnjih 30 letih. Vse bolezni v krvi, koži, hemoroidi, otrpnenje žil, v želodcu, pljučih, odprti ranah, visok priisk krvi, ledice, kronično gnoljenje, hitro ozdravimo. Ker se nahajamo v kraju, kjer ni drag rent, imamo lahko nizke cene. Če se sami zdravite, ali rabite zdravila nepravilno, je nevarno.

Doktor BAILEY "specialist"

Soba 402, 737 Prospect Avenue, Cleveland, O.

Uradne ure: 9:30 do 7:30 dnevno, ob nedeljah samo po dogovoru. Mi govorimo slovensko

RED STAR MALT SYRUP

JE BOLJŠI — POSKUSITE GA

Izdelujem vsakovrstna CEMENTNA DELA kot hodnike, Driveway, garaže itd. na lahko splečilo. Delo izvrstno, točno in garantirano, ter ste lahko gotovi, da boste popolnoma zadovoljni. Se priporočam

A. Malnar

1119 Addison Rd. ENdicott 4371